

Anul LXIV — Vol. XLIX

Nr. 4/1987

Epoca Nicolae Ceaușescu — epoca marilor împliniri ale poporului român

VASILE MOISE

Perioada intrată în conștiința contemporaneității sub denumirea de Epoca Nicolae Ceaușescu, inaugurată de Congresul al IX-lea al P.C.R. a cunoscut o dezvoltare fără precedent a întregii vieți social-economice, o puternică și entuziasă descătușare a energiilor creatoare ale națiunii, punând puternic în valoare capacitatea de creație a maselor largi de oameni ai muncii. În această epocă glorioasă, înscrisă cu litere de aur în cartea istoriei românești, România a făcut pașii cei mai marcanți spre viitorul ei comunist, și-a sporit în ritmuri necunoscute altădată avuția națională, s-a consolidat neconținut unitatea de nezdruncinat a poporului în jurul partidului, s-a întărit unitatea oamenilor muncii.

Realitatea luminoasă a Epocii Nicolae Ceaușescu a validat adevărul că marile înfăptuiri obținute de poporul nostru în ultimii 22 de ani, sînt indisolubil legate de prodigioasa activitate teoretică și practică a secretarului general al partidului, președintele Republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu, militantul revoluționar și patriot, gînditor de impresionantă profunzime și creație novatoare, ctitor de istorie dreaptă și demnă, în care glasul acestui pămînt se intrupează în mod suprem. Arhitectul României socialiste de astăzi, prin cutezanța, profunzimea și clarviziunea gîndirii social-politice, prin activitatea sa clocotitoare, a stabilit noi valori teoriei și practicii sociale, a îmbogățit cu noi concepte, teze și idei materialismul dialectic și istoric, creația revoluționară contemporană, avînd o perspectivă clară, științifică în strategia edificării societății socialiste multilateral dezvoltate și a comunismului în România, formele noi de exercitare a rolului conducător al partidului prin integrarea sa organică în viața societății, rolul statului și transformarea acestuia într-un stat al democrației muncitorești revoluționare, fundamentarea conceptului despre noua ordine economică și politică internațională etc., etc.

Erou al națiunii române, personalitate proeminentă a lumii contemporane, luptător și gînditor de excepțională virtute, tovarășul Nicolae Ceaușescu relevă valoarea de simbol a poporului nostru identificîndu-se, prin întreaga sa ființă, cu cauza socialismului, a ridicării României pe cele mai înalte culmi ale civilizației și progresului. Cutezanța gîndirii revoluționare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, spiritul său creator în pătrunderea celor mai complexe probleme au îmbogățit patrimoniul politic și spiritual național și universal. Tovarășul Nicolae

Ceaușescu, cu strălucita sa viziune s-a aplecat asupra istoriei naționale, i-a deslușit permanențele, ca izvor nesecat de învățăminte apreciind că „Avem o istorie minunată, ne putem mândri cu ceea ce au înfăptuit poporul român, înaintașii noștri. Avem datoria să cunoaștem și să clarificăm cât mai bine toate momentele importante din istoria formării și dezvoltării poporului și a națiunii noastre, cu atât mai mult cu cât chiar și astăzi mai sînt unii peste hotare care încearcă să pună în discuție, să minimalizeze istoria și lupta poporului român“.

Cutezanța gândirii revoluționare, nutrită de la istorie și generatoare de istorie, a tovarășului Nicolae Ceaușescu i-a permis să-i deslușească permanențele, să-i valorifice marile sensuri și să confere noi dimensiuni relației dialectice trecut-prezent-viitor. Expresia elocventă a acestei cunoașteri profunde a spiritualității românești o constituie însuși Programul Partidului Comunist Român, în a cărui inițiere și elaborare rolul hotărîtor l-a avut tovarășul Nicolae Ceaușescu și care sintetizează în mod științific istoria de milenii a poporului român; realizările și luptele sale eroice din cele mai vechi timpuri pînă în contemporaneitate. În această lumină gîndirea istorică a tovarășului Nicolae Ceaușescu este străbătută de principiul interpretării și evaluării procesului istoric ca rezultat complex și firesc al evoluției societății românești în ansamblul său în care se înglobează toate forțele sociale și politice în raport cu problemele vitale aflate în fața poporului. Studiarea istoriei ocupă un loc major în concepția Partidului Comunist Român, în gîndirea tovarășului Nicolae Ceaușescu, în activitatea politico-ideologică, ea fiind considerată nu numai ca un act de cunoaștere a trecutului omenirii ci mai ales un puternic mijloc de educare politică, de formare și dezvoltare a conștiinței socialiste, a spiritului patriotic și revoluționar al maselor. În acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta că : „...studiind istoria glorioasă a poporului nostru, luptele și sacrificiile înaintașilor noștri, strădaniile lor în perfecționarea creației materiale și spirituale, învățăm să prețuim și să iubim mai mult, mai profund căuceririle prezentului, să facem totul pentru a le dezvolta, pentru a făuri istoria nouă a patriei noastre, istoria socialismului și comunismului“.

În perioada de timp, neasemuit de rodnică, inaugurată de Congresul al IX-lea al partidului, spiritul gîndirii științifice, revoluționare, de amplă cuprindere a tovarășului Nicolae Ceaușescu a deschis larg abordarea în domeniul istoriei spre a desprinde înțelesurile autentice ale tradițiilor mărețe și demne ale poporului nostru.

Nu există moment de seamă al istoriei naționale, din timpuri străvechi și pînă în prezent asupra căruia tovarășul Nicolae Ceaușescu să nu formuleze teze și idei de mare profunzime științifică, să descopere esența semnificației și însemnătății acestora. Pornind de la aceste orientări istoriografia națională a beneficiat în această perioadă de timp de opere valoroase asupra marilor momente și perioade ale istoriei unice și unitare a românilor, cuprinzînd noi reflectări și abordări care îmbogățesc cunoașterea trecutului glorios al poporului nostru. Între acestea se înscriu : făurirea statului centralizat condus de Burebista, unirea din 1600, marile bătălii sociale de la 1784, 1821 și 1848, principalele etape parcurse pentru făurirea statului român unitar (1859, 1877, 1918), marile evenimente din istoria mișcării muncitorești : 1893, 1921, luptele împotriva pericolului fascismului și războiului, revoluția de eliberare națională și socială, antifascistă și antiimperialistă de la 23 August 1944, instaurarea primului guvern revoluționar muncitoresc—țărănesc la 6 martie 1945, proclamarea Republicii la 30 decembrie 1947 sau evenimente mai recente din istoria contemporană.

Aceste teze și orientări cuprinse în opera teoretică de inestimabilă valoare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, în documentele partidului nostru, au călăuzit Arhivele Statului în toată această bogată perioadă de timp din istoria patriei. Activitatea arhivistică a fost orientată și a cunoscut o serie de realizări în ceea ce privește dezvoltarea bazei documentare prin preluări succesive de documente de la organizații socialiste și persoane fizice, ca fundament al cercetării științifice și al istoriografiei românești. Documentele ilustrează pe lângă lupta maselor populare pentru eliberare națională și socială, pentru independență, unitate și suveranitate, eforturile întregului popor, sub conducerea Partidului Comunist, pentru edificarea socialismului în patria noastră. S-a acordat o mai mare atenție valorii informațiilor documentare preluate de Arhivele Statului, mărturii ale abnegației cu care generațiile din a doua jumătate a secolului XX au militat pentru ridicarea țării pe noi trepte de progres și civilizație.

Perfecționarea și modernizarea activității arhivistice a constituit preocuparea majoră a conducerii Arhivelor Statului. Instituție a cărei menire este, încă de la înființare, conservarea și păstrarea tezaurului documentar, Arhivele Statului au beneficiat de grija deosebită a partidului și statului nostru concretizată în acordarea unor însemnate investiții care au permis construirea unor depozite de arhivă cu parametri optimi de conservare a documentelor, efectuarea unui mare volum de lucrări de restaurare a documentelor, în aparatură modernă în laboratoarele de restaurare și reprografiere la care se adaugă măsurile de protecție împotriva acțiunii agenților de degradare, în vederea prelungirii vieții documentelor.

Parte integrantă a procesului de modernizare a muncii arhivistice, valorificarea documentelor din Fondul Arhivistic Național în scopuri științifice și cultural-educative, a cunoscut, în ultima perioadă de timp, noi valențe. Au fost elaborate și editate lucrări axate pe marile evenimente ale istoriei naționale, având ca punct de orientare prevederile documentelor programatice ale partidului nostru. Între acestea pot fi menționate: Mihai Viteazul în conștiința europeană; Izvoarele răscoalei lui Horea; Documente externe privind revoluția din 1821; Documente privind revoluția română de la 1848; Poporul român și lupta de eliberare a popoarelor din Balcani; Documente privind Unirea Principatelor; Izvoare de demografie istorică, Românii la 1859, 1918 la români; 23 August 1944 etc. La aceste publicații se adaugă instrumentele arhivistice de informare științifică: îndrumătoarele în arhive, cataloagele de documente, inventare arhivistice care oferă cercetării științifice o largă arie de informare în fondurile și colecțiile de documente.

De asemenea, opera educativă a partidului nostru, în lumina Programului ideologic al Partidului Comunist Român, cuprinde ca un obiectiv principal, așa cum relevă tovarășul Nicolae Ceaușescu, „educarea tuturor celor ce muncesc în spiritul patriotismului socialist, al dragostei și devotamentului neîfărmurit față de patrie, al hotărârii de a nu precupeți nimic pentru apărarea cuceririlor noastre revoluționare, a independenței și suveranității țării, pentru înflorirea continuă a României socialiste.” Cultivarea patriotismului revoluționar, dezvoltarea conștiinței socialiste a maselor se realizează pornind de la realitățile prezentului care generează noi categorii de sentimente, atitudini, criterii de apreciere și asimilare a valorilor, un nou mod de gândire și acțiune. În acest sens Arhivele Statului pot exercita o însemnată influență prin cultivarea tradițiilor înaintate ale trecutului, ale istoriei vieții și generațiilor care s-au succedat, ca o îndatorire socială de înaltă responsabilitate. Studierea și cunoașterea în profunzime a isto-

riei patriei contribuie la formarea și dezvoltarea conștiinței socialiste a maselor, la înnobilarea personalității umane, la formarea omului politic conștient față de îndatoririle sale.

Direcția Generală și filialele sale au întreprins numeroase acțiuni în scopul aniversării unor evenimente importante, prin forța de necontestat a documentelor. Simpoziioanele științifice, expunerile, concursurile „Cine știe, răspunde“ expozițiile și alte asemenea activități organizate în toată țara au marcat numai în acest an : 1900 de ani de la urcarea pe tron a regelui erou Decebal ; permanența și continuitatea românilor în vatra strămoșească ; 110 ani de la dobândirea independenței de stat ; 40 de ani de la proclamarea Republicii. Folosind multiple modalități de valorificare a mesajului documentelor în formarea conștiinței revoluționare a maselor au fost marcate printr-o suită de acțiuni și alte evenimente din viața poporului nostru cum sînt : Conferința Națională a partidului ; alegerile de deputați.

Avînd ca temelie concepția partidului și a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, referitoare la necesitatea ridicării calificării profesionale a tuturor oamenilor muncii, indiferent de domeniul de activitate, personalul Arhivelor Statului a beneficiat de condiții optime de învățămînt și perfecționarea pregătirii profesionale, de specializare în cadrul Centrului de perfecționare care a asigurat și reciclarea tuturor cadrelor din sistemul Arhivelor Statului.

Acum, în noua perspectivă de valorificare a mesajului istoric al documentelor, deschisă de Congresul al III-lea al educației politice și culturii socialiste și în lumina sarcinilor desprinse din documentele Conferinței Naționale a Partidului Comunist Român se cuvine să subliniem importanța deosebită în activitatea viitoare a Arhivelor Statului a perfecționării tuturor domeniilor sale de activitate, a legislației arhivistice în vigoare în vederea corelării ei depline cu mutațiile calitative din evoluția societății noastre socialiste. Valorificarea multiplă a informațiilor oferite de bogata bază documentară păstrată de Arhivele Statului se impune a fi mai temeinic ancorată în activitatea științifică, de propagandă și cultural-educativă. Cercetarea științifică și istoriografia națională vor beneficia de o serie de lucrări de informare specifice care vor continua tradiția arhivistică românească și vor răspunde cerințelor actuale și de perspectivă ale cercetării, precum și demonstrării adevărului istoric. Se va continua, totodată, seria instrumentelor de informare editate de Arhivele Statului.

În vederea îndeplinirii acestor obiective majore ale activității arhivistice se va urmări realizarea unui salt calitativ în pregătirea profesională și de specialitate a cadrelor ca o cerință a întregii vieți economico-sociale, de legare a ei mai strîns cu cerințele vieții.

Transpunerea în viață a tezelor și orientărilor cuprinse în documentele partidului nostru, a prevederilor legislației arhivistice, este chemată să conducă la mai buna organizare, păstrare și conservare a Fondului Arhivistic Național, la valorificarea superioară a acestuia în scopuri științifice și cultural-educative. Prefigurarea acestor sarcini majore vizează realizarea unei noi calități în întreaga activitate arhivistică, în promovarea și investigarea istoriei; pentru a răspunde și în acest mod cerințelor documentelor partidului nostru, de a contribui la restituirea uneia din marile cuceriri ale epocii celei mai fertile și mai bogate în realizări din bogata existență a societății noastre, Epoca Nicolae Ceaușescu.